Inwerkdocument Regionale Samenwerking
Mei 2026

Tijdens de inwerkavond over de werkwijze van de raad is het onderwerp regionale samenwerking kort aan bod gekomen door het benoemen van de zogenaamde ‘verbonden partijen’ en ‘gemeenschappelijke regelingen’. Regionale samenwerking is echter een veel breder thema, dat voor gemeenten en raden steeds omvangrijker en belangrijker wordt. In dit inwerkdocument vindt u aanvullende informatie over dit onderwerp, belangrijke data en nuttige links.

Algemeen
Een gemeente kan taken op verschillende manieren uitvoeren: zelf, samen met andere organisaties of door taken uit te besteden. Soms kiest een gemeente ervoor om samen te werken in een verbonden partij. Ook worden taken regelmatig regionaal georganiseerd, bijvoorbeeld omdat gemeenten samen meer kennis in huis hebben, kwetsbare taken beter kunnen uitvoeren en kosten kunnen delen.

Een verbonden partij is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie waaraan de gemeente deelneemt en waarin zij zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Dat betekent dat de gemeente invloed heeft op het bestuur én dat er geld of financieel risico mee gemoeid is.

Veel gemeenteraden hebben een Nota verbonden partijen vastgesteld. In dit document staat hoe de raad wil omgaan met samenwerking in verbonden partijen en welke informatie daarvoor nodig is. Daarnaast staan in het BBV (Besluit begroting en verantwoording) en de Wgr (Wet gemeenschappelijke regelingen) regels over verbonden partijen en regionale samenwerking. In de gemeentelijke begroting is daarom ook een aparte paragraaf over verbonden partijen opgenomen.
Voor raadsleden is grip op regionale samenwerking een terugkerend en belangrijk onderwerp. Besluitvorming vindt namelijk niet altijd alleen plaats binnen de eigen gemeente, terwijl de raad wel verantwoordelijk blijft voor kaderstelling, controle en vertegenwoordiging van inwoners. Dat vraagt van raadsleden dat zij zich actief laten informeren en de samenwerkingsverbanden volgen. Om dit op een effectieve en efficiënte manier te doen werkt de Zwolse raad met raadsrapporteurs.

De gemeente Zwolle neemt deel aan verschillende regionale samenwerkingen. Die samenwerkingen hebben niet allemaal dezelfde schaal of samenstelling. Vaak wordt samengewerkt in IJsselland met 11 gemeenten, maar er zijn ook samenwerkingen in kleiner verband of juist op grotere schaal, zoals Regio Zwolle. Juist doordat deze samenwerkingen van elkaar verschillen, is het voor raadsleden belangrijk om te weten op welk niveau besluiten worden voorbereid en hoe de raad daarop invloed kan uitoefenen.
Informatie over de Zwolse verbonden partijen vindt u via de volgende link als onderdeel van de begroting: Paragrafen | Verbonden partijen | Begroting 2026

Gemeenschappelijke regelingen

De ‘gemeenschappelijke regeling’ (GR) is een belangrijke en veel toegepaste variant van de verbonden partij. Grote gemeenschappelijke regelingen voor Zwolle zijn o.a. de GGD, Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst. Met deze GR-en is de afgelopen jaren door de raadsrapporteurs regionale samenwerking nauwer contact opgebouwd om de relatie met de raad te versterken. Met hetzelfde doel is door deze GR-en een kopgroep ‘Wet gemeenschappelijke regelingen’ opgestart, waarin raadsleden en griffiers zitting hebben.
Belangrijk onderdeel van het versterken van de onderlinge relatie is het welkom heten van nieuwe raadsleden in de inwerkperiode van de nieuwe raden. Hiervoor stellen de GR-en in afstemming met de kopgroep een gezamenlijk programma samen. Op **zaterdag 26 september** vindt een regionale introductiebijeenkomst plaats voor raadsleden van alle aangesloten gemeenteraden.

Daarnaast is in de afgelopen periode door de GR-en en kopgroep gewerkt aan een website waarop de kopgroep en de GR-en zich presenteren. Daarbij wordt verwezen naar hun websites en belangrijke documenten. Zie: Digitaal platform raadsleden - Veiligheidsregio IJsselland Homepage

Regio Zwolle
Over het samenwerkingsverband Regio Zwolle is door de organisatie een factsheet opgesteld. Deze vindt u in dit document en tevens in iBabs (tab ‘Handboek’).
Op **woensdagavond 16 september** vindt een inwerkavond over Regio Zwolle plaats.

Belangrijke data
Woensdag 16 september: inwerkavond Regio Zwolle (Raadzaal)
Zaterdag 26 september Regiotour Gemeenschappelijke Regelingen IJsselland (nadere informatie volgt)

Achtergrondinformatie en verdieping
Op de digitale leeromgeving voor raadsleden kunt u zich verder verdiepen in het onderwerp regionale samenwerking. U vindt er een leerlijn over dit thema door een account aan te maken op: Leeromgeving | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden
Ook op de site van de griffiers is e.e.a. te vinden: Regionale samenwerking | Vereniging van Griffiers